

**Dr. Babasaheb Ambedkar Open University**  
**Term End Examination July – 2026**

|              |                         |            |                      |
|--------------|-------------------------|------------|----------------------|
| Course       | : MSW                   | Date       | : 11-07-2026         |
| Subject Code | : MSWR-102              | Time       | : 11:30am to 01:45pm |
| Subject Name | : માનવ વૃદ્ધિ અને વિકાસ | Duration   | : 02.15 Hours        |
|              |                         | Max. Marks | : 70                 |

પ્રશ્ન-1 જન્મપૂર્વનો સમયગાળો, વિકાસ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ લખો. 14

અથવા

વર્તન અભ્યાસની પદ્ધતિઓનું વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન-2 સ્મૃતિ પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ફોઈડે દર્શાવેલ જાતીય વિકાસના તબક્કાઓની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-3 માનવ વર્તન ઉપર અસર કરતાં ઘટકોની વિગતવાર સમજૂતી આપો . 14

અથવા

વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ આપી તેના સિદ્ધાંતો અંગે લખો.

પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14

1. મનોસામાજિક વિકાસની અવસ્થા ચર્ચો.
2. મૂળભૂત માનવીય પ્રજનનતંત્ર અને પ્રજનન તંત્રની પ્રક્રિયા સમજાવો.
3. વિકાસના સામાન્ય સિદ્ધાંતોની સમજૂતી આપો.
4. સંવેદન અને પ્રત્યક્ષીકરણ અંગે લખો.

પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકના બે ગુણ) 14

1. બાન્દુરાનો સામાજિક શિક્ષણનો સિદ્ધાંત સ્કિનરના કયા સિદ્ધાંતનું વિસ્તૃત સ્વરૂપ છે?  
(A) કારક શિક્ષણ (B) સામાજિક શિક્ષણ  
(C) બોધાત્મક (D) વાર્તાનીક શિક્ષણ
2. સ્કિનરના મતે વ્યક્તિત્વનું સાપેક્ષ પાસું કયું છે ?  
(A) વર્તન (B) વિચારપ્રક્રિયા  
(C) આવેગ (D) પ્રત્યક્ષીકરણ
3. ડૉ. સિગમંડ ફ્રોઈડ એ કયા દેશના મનોવૈજ્ઞાનિક મનોવિશ્લેષક હતા ?  
(A) અમેરિકન (B) બ્રિટન (C) જર્મન (D) ઓસ્ટ્રેલીયા

4. વૃદ્ધિ, વિકાસ અને પરિપક્વતા આ શું છે ?  
 (A) વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતો (B) વિકાસના સિદ્ધાંતો  
 (C) વિકાસના આધારસ્તંભો (D) વિકાસના લક્ષણો
5. 'ટ્રેકાગાળાની સ્મૃતિ' એ શું છે ?  
 (A) સ્મૃતિના પ્રકાર (B) સ્મૃતિનું લક્ષણ (C) સ્મૃતિ પ્રક્રિયા (D) એક પણ નહીં
6. કસોટીના પરિણામોની સાતત્યતા એટલે શું ?  
 (A) પ્રમાણિત (B) વિશ્વસનિયતા (C) પ્રમાણિતતા (D) ઉપરોક્ત તમામ
7. માનવ વર્તન ઉપર શાની અસર થાય છે ?  
 (A) વારસો (B) વાતાવરણ  
 (C) વારસો અને વાતાવરણ (D) જૈવિય પરિબલ

\*\*\*\*\*